

Starptautiska zinātniska konference International Research Conference

Latvijas valstiskuma idejas un to īstenošanas iespējas Otrā pasaules kara laikā

Ideas of Latvian Statehood and Their Implementation Possibilities During World War II

10.00. - 10.30.

Konferences atklāšana / Opening of the Conference:

Dr. pol. sc., prof. Andris Sprūds, Latvijas Republikas aizsardzības ministrs

Defence Minister of the Republic of Latvia

Kristīne Skrīvere, Latvijas Kara muzeja direktore

Director of the Latvian War Museum

Solvita Vība, Latvijas Okupācijas muzeja direktore

Director of the Museum of the Occupation of Latvia

I sekcija / Session I

10.30. - 10.50.

Dr. hist. Juris Ciganovs, Latvijas Kara muzeja direktores vietnieks pētniecības darbā, Rīga, Latvija

Latvian War Museum, Deputy director of Research, Riga, Latvia

Karš un okupācijas 1939. - 1945.: hronoloģiskie un historiogrāfiskie aspekti

War and Occupations 1939 - 1945: Chronological and Historiographical Aspects

10.50. - 11.10.

Dr. hist. Magnuss Ilmjervs (Magnus Ilmjärv), Tallinas Universitātes Humanitārās skolas Vēstures, arheoloģijas un mākslas vēstures institūta pētnieks, asociētais profesors, Tallina, Igaunija

Associate professor of Tallinn University, School of Humanities, Institute of History, Archeology and Art History, Tallinn, Estonia

Baltijas valstu un Polijas politiķi trimdā un viņu redzējums par pēckara miera situāciju Austrumeiropā. 1940. - 1945. gads

Baltic and Polish politicians in Exile and Their Vision of Postwar Peace Settlements in Easter Europe. Years 1940 – 1945

11.10. - 11.30.

Ramona Staveckaite-Notari (Ramona Staveckaite-Notari), Lietuvos Genocida un pretošanās kustības izpētes centra, Genocida un pretošanās kustības pētniecības departamenta Vēstures izpētes nodaļas vadītāja, Viļņa, Lietuva

Head of Division of Historical Research Programs, Genocide and Resistance Research Department, Genocide and Resistance Research Centre of Lithuania, Vilnius, Lithuania

“Gaidot Ameriku”: kara gaidas Lietuvas partizānu dienasgrāmatās, atmiņās un dokumentos

“Waiting for America”: War Expectations in the Lithuanian Partisans’ Diaries, Memoirs and Documents

11.30. - 11.50.

Dr. hist. Pjotr Poplavskis (Piotr Popławski), Sibīrijas memoriālā muzeja izglītības un kultūras projektu departamenta vadītājs, Bjalistoka, Polija

Head of the Department of Education and Cultural Projects, Sybir Memorial Museum, Białystok, Poland

Paredzot “atbrīvošanu”. Polijas nacionālās suverenitātes atgūšanas koncepcijas 1944. gadā un to īstenošana

Anticipating the “Liberation”: Conceptions for Regaining Polish National Sovereignty in 1944 and Their Implementation

11.50. - 12.00.

I sekcijas noslēgums

End of Session I

12.00. - 13.30.

Diskusija **“Pretošanās un sadarbības pretruna cīņā par nacionālo eksistenci”**

Discussion: **“The Contradiction of Resistance and Cooperation in the Struggle for National Existence”**

Diskusijā paredzēts aplūkot šādus jautājumus: pretošanās okupāciju varām Otrā pasaules kara laikā – valstisko un nevalstisko struktūru loma, bruņoto un politisko elementu attiecības, okupēto valstu politiskās elites attiecības ar sabiedrību; pretošanās kustību un atsevišķu organizāciju pozicionēšanās starp Vāciju, Rietumiem un PSRS virzībā uz pēckara pasauli; okupēto Baltijas valstu starptautiskais statuss Otrā pasaules kara gados; Latvijas Centrālās padomes statuss no starptautisko tiesību viedokļa – kā raudzīties uz LCP memorandu.

The discussion will consider the following issues: first, resistance to the occupying powers during World War II, with an eye to the role of state and non-state structures, the relationship between armed and political elements, and the relationship between the occupied countries’ political elites and society; second, the self-positioning of resistance movements and other organisations between Germany, the West and the USSR in anticipation of the post-war world; third, the international legal status of the occupied Baltic States during World War II; and, fourth, the status of the Latvian Central Council in international law and how to regard its memorandum.

Diskusijā piedalīsies:

Dr. hist. Gints Apals, Latvijas Okupācijas muzeja Publiskās vēstures nodaļas vadītājs;

Dr. hist. Magnus Ilmjervs, Tallinas Universitātes Humanitārās skolas Vēstures, arheoloģijas un mākslas institūta pētnieks, Tallina, Igaunija;

Dr. hist. Uldis Neiburgs, Latvijas Universitātes Latvijas Vēstures institūta vadošais pētnieks;

Dr. iur. Jānis Pleps, valsts tiesību eksperts, Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes docents, Augstākās tiesas senators.

Discussion participants:

Dr. hist. Gints Apals, Head of Public History Department, Museum of the Occupation of Latvia;

Dr. hist. Magnus Ilmjärv, Associate professor at Tallinn University, School of Humanities, Institute of History, Archeology and Art History, Tallinn, Estonia;

Dr. hist. Uldis Neiburgs, Senior Researcher at the Institute of Latvian History of the University of Latvia;

Dr. iur. Jānis Pleps, State law specialist and assistant professor in the Law Faculty of the University of Latvia, Senator of the Latvian Supreme Court.

Diskusiju vadīs *Dr.hist.* Valters Ščerbinskis, Nacionālās enciklopēdijas galvenais redaktors

Discussion moderator: *Dr.hist.* Valters Ščerbinskis, Chief editor of the National Encyclopedia.

13.30. - 14.30.

Pusdienu pārtraukums**Lunch break****II sekcija / Session II**

14.30. - 14.50.

PhD cand. Jānis Tomaševskis, Latvijas Kara muzeja Vēstures departamenta, Kara un militārās vēstures pētniecības nodaļas vēsturnieks, Rīga, Latvija

Latvian War Museum, Historian of War and Military History Research Section, History Department, Riga, Latvia

Neatkarības atjaunošanas ilūziju gūstā: Latvijas bruņotā pretpadomju pretošanās 1941. gada vasarā Baltijas kontekstā***Captured by the Illusions of Restoration of Independence: Latvian Armed Anti-Soviet Resistance in the Summer of 1941 in the Baltic Context***

14.50. - 15.10.

Dr. hist. Edvīns Evarts, Latvijas Okupācijas muzeja Publiskās vēstures nodaļas pētnieks, Rīga, Latvija

Researcher, Public History Department, Museum of the Occupation of Latvia, Riga, Latvia

Latvijas sabiedrības elites darbība vācu okupācijas laikā valstiskuma idejas saglabāšanai (1941 - 1945)***The Activity of the Elite of Latvian Society During the German Occupation to Preserve the Idea of Statehood (1941 - 1945)***

15.10. - 15.30.

Dr. hist. Ainārs Lerhis, Latvijas Okupācijas muzeja Publiskās vēstures nodaļas pētnieks, Rīga, Latvija

Researcher, Public History Department, Museum of the Occupation of Latvia, Riga, Latvia

Latvijas sūtņu domas un rīcība valsts neatkarības jautājumā (1940 - 1945)

Latvian Envoys' Thoughts and Actions on the Question of Independence, 1940 - 1945

15.30. - 15.50.

M.A. Pēteris Kalniņš, Latvijas Okupācijas muzeja Publiskās vēstures nodaļas pētnieks, Rīga, Latvija

Researcher, Public History Department, Museum of the Occupation of Latvia, Riga, Latvia

Latvijas Centrālā padome un Latvijas valstiskuma ideja rietumu trimdas latviešu atmiņās un vēstulēs aukstā kara laikā

The Latvian Central Council and Latvian Statehood in the Memoirs and Correspondence of Latvian Exiles During the Cold War

15.50. - 16.10.

Barba Ekmane, Latvijas Kara muzeja Krājuma Departamenta Krājuma uzskaites un glabāšanas nodaļas vadītāja, Rīga, Latvija

Latvian War Museum, Head of Collections Registration and Preservation Section, Collections Department, Riga, Latvia

UNESCO programmas "Pasaules atmiņa" Latvijas Nacionālajā reģistrā iekļautais Nacionālā muzeja krājuma priekšmets "Latvijas Centrālās padomes 1944. gada 17. marta Memorands"

The Latvian National Museum's Collections Object, "The Memorandum of the Latvian Central Council of March 17, 1944", included in the Latvian National Register of the UNESCO World Heritage Programme

16.10. - 16.30.

Konferences noslēgums

Closing Remarks